

Riktlinjer för Halmstads kommuns inklusive de kommunala bolagens upphandlingar och inköp

antagen av kommunfullmäktige den 22 februari 2011, § 9

Riktlinjerna gäller från och med 2011-02-28 genom fullmäktiges beslut KF § 9, 2011-02-22.

Dessa riktlinjer för upphandling och inköp gäller kommunens samtliga förvaltningar samt de kommunala bolagen.

Riktlinjerna ska ge vägledning till hur anställda och förtroendevalda skall agera när det gäller upphandling och inköp. Stadskontoret fastställer tillämpningsanvisningar som förtydligar riktlinjerna. Inköpsrådet som består av representanter för samtliga förvaltningar och bolag bereder arbetet med tillämpningsanvisningar.

Upphandling definieras som köp, leasing, hyra eller hyrköp av varor, tjänster samt byggentreprenader. Dessa riktlinjer omfattar även direktupphandling.

Upphandling är en strategisk uppgift med ett kommungemensamt intresse. Upphandlingsprocessen skall präglas av effektivitet, kompetens och samverkan. Kommunkoncernen skall ha en helhetssyn på upphandlingar och ta till vara på de vinster som följer av en samordning av kommunkoncernens olika enheters behov.

Syftet med riktlinjerna är att

- Säkerställa att varor, tjänster och entreprenader köps med rätt kvalitet till lägsta kostnad och med minsta möjliga miljöpåverkan.
- Tydliggöra och ge vägledning för nämnder och bolags upphandlingar och inköp.
- Långsiktigt medverka till en marknadssituation som präglas av uthållighet och väl fungerande konkurrens.
- Säkerställa att upphandling sker i enlighet med gällande lagstiftning.
- Underlätta för små och medelstora företag att uppträda som leverantörer till offentlig sektor.

Upphandlingen skall också användas för att främja angelägna samhällsmål som hållbar miljö, minskad ekonomisk brottslighet samt ta sociala och etiska hänsyn som föreligger inom ramen för gällande lagstiftning.

Ansvar

Ansvar för upphandlingar av varor, tjänster och entreprenader ligger på respektive nämnd/bolag. När två eller flera nämnder/bolag har likartade behov av varor och/eller tjänster skall samordning av upphandling ske genom den centrala upphandlingsenhetens försorg. Även i en decentraliserad organisation skall finnas en kommungemensam hållning utåt när det gäller upphandlingsfrågor med hänsyn till gällande lagstiftning, miljöhänsyn, konkurrensfrågor etc.

Ansvar för kommunens samordnade avtal ligger hos kommunstyrelsen. Dessa avtal tecknas av den centrala upphandlingsenheten. I de fall avtal har tecknats för kommunen skall avrop alltid göras i enlighet med dessa. Den centrala upphandlingsenheten samverkar med kommunala bolag, andra kommuner, landsting, försvaret och andra myndigheter när så bedöms lämpligt.

Affärsmässighet

Affärsmässighet uppnås genom att den konkurrens som finns på marknaden utnyttjas. Kommunen och bolagen skall i sina upphandlingar ställa relevanta krav, vara tydliga, behandla alla anbudsgivare/anbudssökande lika samt göra upphandlingarna kända på marknaden.

All upphandling skall ske enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU), lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LUF) eller [lag \(2008:962\) om valfrihetssystem](#). Utgångspunkten är att leverantörerna skall behandlas likvärdigt och icke-diskriminerande. Upphandlingarna skall genomföras på ett öppet sätt. Principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet skall iakttas.

Affärsetik

Begreppet affärsetik innefattar både affärsmässighet och att inte ta ovidkommande hänsyn, men även ett i övrigt etiskt agerande. Leverantörer och anbudsgivare är viktiga partners och skall känna trygghet i relationen gentemot kommunen. När det gäller känslig information skall inte sådan utlämnas på annat sätt än vad som är tillåtet eller tvingande enligt gällande lagstiftning och avtal. Inga orimliga eller onödiga krav skall ställas så att någon anbudsgivare eller leverantör gynnas eller missgynnas.

Hänsynen till små och medelstora företag

En tydlig ambition med den offentliga upphandlingen skall vara att mindre och medelstora företag ska ha möjlighet att delta som anbudsgivare. Dessa företag kan ha fördelar som kommunen och bolagen i sitt arbete ska försöka ta till vara, men detta kan också innebära att mindre företag mer aktivt initierar utökade samarbetsformer.

Ramavtal

Ramavtal ingås med en eller flera leverantörer i syfte att fastställa villkor för avrop under en viss given tidsperiod. Genom avtalsgrupper skall kommunens samlade kompetens tas tillvara för att skapa så bra gemensamma ramavtal som möjligt. Ett aktivt deltagande från de förvaltningar/bolag som har den mest lämpliga kompetensen inom produktområdet förutsätts.

Avtalstrohet

En förutsättning för att uppnå effekter med samordnad upphandling är att kommunen använder de avtal som tecknats. Avtalstrohet skapar förutsättningar för att uppnå bra affärsmässiga villkor.

Direktupphandling

Om avtal saknas får direktupphandling endast användas om upphandlingens värde understiger det lagstadgade värdet för direktupphandling eller om det finns synnerliga skäl. Med synnerliga skäl avses skäl som inte kunnat förutses och som inte beror på den egna verksamheten. Den som ansvarar för direktupphandlingen skall alltid följa gällande anvisningar för direktupphandlingar.

Miljökrav

Miljömedvetenheten skall hållas på en hög nivå och miljöanpassade lösningar skall prioriteras så långt detta är förenligt med gällande upphandlingslagstiftning. Miljöstyrningsrådets upphandlingskriterier är ett stöd i arbetet för att kunna ställa relevanta miljökrav.

Sociala och etiska hänsyn

Sociala och etiska hänsyn skall beaktas så långt det är möjligt med hänsyn till gällande upphandlingslagstiftning.

Arbetsmiljökrav

Krav som säkerställer god arbetsmiljö skall ställas så långt det är möjligt med hänsyn till gällande upphandlingslagstiftning.

Seriösa leverantörer

Kommunen och bolagen har ett intresse av att de företag som får uppdrag, i alla led, är seriösa företag som sköter sina skatteregistreringar och sina betalningar. Vid upphandlingar skall krav ställas som gör att hela underentreprenörskedjan löpande kan kontrolleras under hela avtalstiden.